

Årsredovisning och sammanställda räkenskaper för Gästrikre återvinnare

Organisationsnummer: 222000-1339

Räkenskapsåret 2022

**För en värld
som räcker längre**

Box 722, 801 28 Gävle
Utmarksvägen 16
gastrikeatervinnare.se

026-17 84 87, 076-760 42 74
maria.qvist@gastrikeatervinnare.se

1 (47)

Innehåll

Ordförande har ordet	3
Förvaltningsberättelse	4
Information om verksamheten	4
Information om koncernen	4
Översikt över verksamhetens utveckling	8
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	9
Händelser av väsentlig betydelse	11
Förväntad framtida utveckling.....	12
Väsentliga personalförhållanden	13
Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning	14
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	15
Balanskravsresultat.....	29
Ekonomiska rapporter.....	30
Drift och investeringsredovisning.....	33
Noter	35
Direktionens och Förbundsdirektörens underskrifter.....	47

Ordförande har ordet

Ett internationellt turbulent år vilket påverkar även vår verksamhet.

Under vårvintern år 2022 klingade corona-pandemin så småningom alltmer av när vaccinationer blev tillgängliga för allt fler. Samtidigt inledde Ryssland ett invasionskrig i Ukraina, vilket utöver att det orsakat oerhörd sorg, förtvivlan och miljontals internflyktingar i det första europeiska kriget på många, många år, också satt världsekonomin i gungning. Såväl Sverige som Europa går nu mot en lågkonjunktur, inflationen har stigit stadigt de senaste månaderna och priserna även så. Det påverkar hela Europa och världen, så även Gästrikre återvinnarens verksamhet. Såväl drivmedel som el och viktiga inköp har dragit i väg i kostnader på historiska nivåer. Det har dels föranlett att förbundet tvingats se över sin kostnadskostym, dels att man behöver arbeta på nya sätt för att hitta effektiviseringar. Det är dock något som förbundet generellt är mycket bra på, och som ger såväl kundnytta som minskade kostnader på sikt. En ny avfallstaxa beslutades om under hösten i alla medlemskommuner som ger förbundet möjlighet till förbättrade intäkter i och med att kostnaderna fortsätter att öka.

Gästrikre Ekogas har arbetat hårt under året för att driva verksamheten mer effektivt, med en stabilare och säkrare produktion och med ökad försäljning av biogasen, vilket gått mycket bra. Styrelsen ser att bolaget är alltmer stabilt vad det gäller såväl produktion som ekonomi.

Trots ett svårt omvärldsläge ser vi att förbundet fortsätter vara en aktör som i jämförelse med andra levererar tjänster och produkter med bästa miljönytta, mycket god kvalitet och hög kundnöjdhet. Det kommer fortsatt vara styrelsen prioritet – för en värld som räcker längre!

Therese Metz
Ordförande (mp)
Styrelsen
Gästrikre återvinnare

Styrelsen för Gästrikre återvinnare avger följande årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2022.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor (Tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Vårt Uppdrag

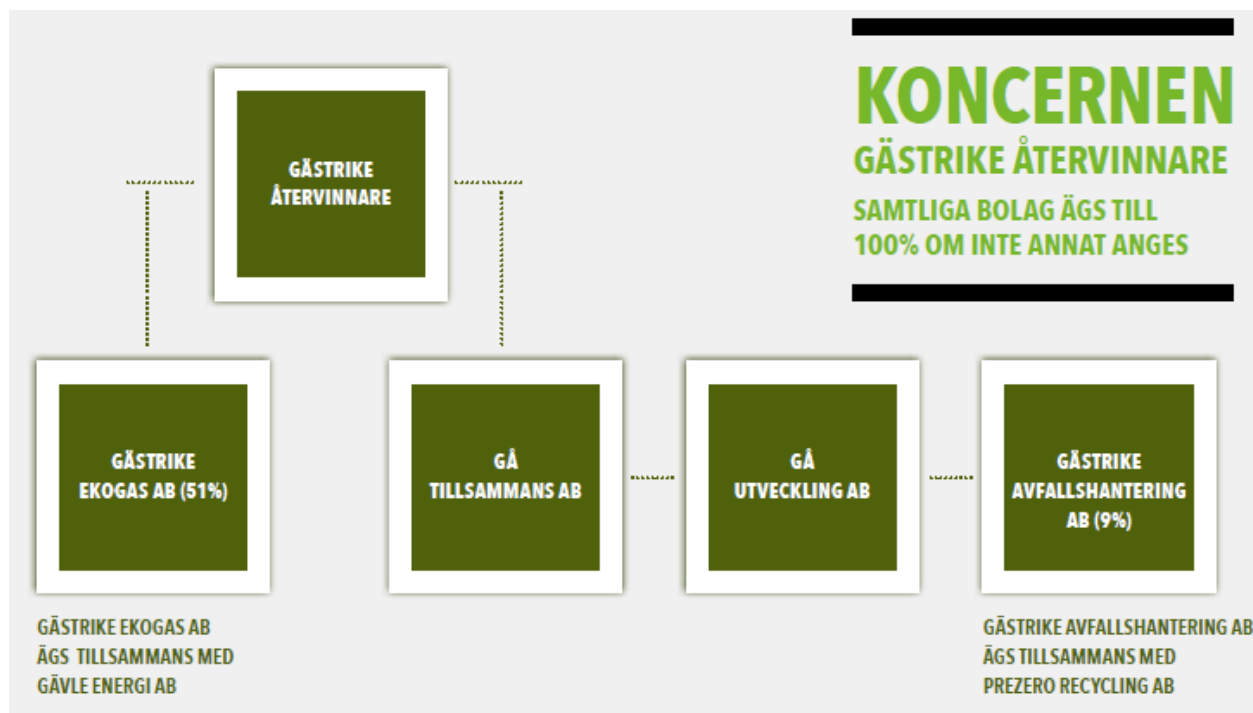
Kommunalförbundet Gästrikre återvinnare bildades 2001 av Gävle, Hofors, Ockelbo, Sandviken och Älvkarleby kommuner. Förbundet har sitt säte i Gävle. Totalt är vi ca 150 medarbetare. Vårt uppdrag är formulerat i förbundsordningen. Vi ska ansvara för den kommunala avfallshanteringen och vi ska bidra till en hållbar regional utveckling. Det ska vi göra genom att strategiskt utveckla avfallshanteringen och arbetar för att samhällets nationella, regionala och lokala miljömål uppnås. Vidare främjar, stödjer och utvecklar vi medborgarnas och näringslivets kunskaper och kompetens kring avfallshanteringens roll i produktion och konsumtion för att skapa ett hållbart samhälle. Vi bidrar till ökad svensk kunskaps- och tjänsteexport inom avfalls- och miljöteknikområdet i samarbete med offentliga, kommunala och privata aktörer. Samarbetar med offentliga, kommunala och privata aktörer för att utbyta kunskap och skapa lösningar för att uppnå största möjliga nytta för samhälle, miljö och kunder.

Kommunalförbundet ansvarar för insamling, hantering och behandling av avfall under kommunalt ansvar och därmed jämförligt avfall från verksamheter som kommuner är skyldiga att svara för enligt 15 kap miljöbalken med tillhörande lagstiftning, antingen i egen regi eller genom upphandlade tjänster. Även att ta fram förslag till renhållningsordning (Kretsloppsplan/avfallsplan och lokala föreskrifter om avfallshantering) för medlemskommunerna, enligt 15 kap miljöbalken. Därtill att ta fram förslag till avfallstaxa för medlemskommunerna.

I övrigt ingår också att ta fram information till hushållen inom avfallsområdet samt planering och uppföljning av förbundets verksamhet.

Information om koncernen

Koncernen för Gästrikre återvinnare ser ut enligt bilden nedan och inga förändringar har skett under året.

GÅ Tillsammans AB

Förbundet äger 100 % av aktierna i GÅ Tillsammans AB och ingår i koncernsammanställningen. Bolaget är ett holdingbolag och dess verksamhet är att äga och förvalta aktier i dotterföretag inom avfallshandling, återbruk och återvinningssektorn. Bolaget bildades 2013.

Bolaget har inga anställda och har inte bedrivit någon verksamhet under året. Bolaget redovisar för året en förlust på -7 tkr.

GÅ Utveckling AB

Förbundet äger 100 % av aktierna i GÅ Utveckling AB, via Holdingbolaget GÅ Tillsammans AB och ingår i koncernsammanställningen.

Bolaget bildades i samband med att en majoritetspost av aktierna i Gästrikre Avfallshantering AB (GAAB) 2002-04-01 överläts från kommunal till privat ägo. Majoritetsägare i Gästrikre Avfallshantering AB är Prezero Recycling AB med 90,125 %. Resterande 9,875% ägs av GÅ Utveckling AB, som i sin tur är ett helägt dotterbolag till kommunalförbundet Gästrikre återvinnare, via dess holdingbolag GÅ Tillsammans AB.

GÅ Utveckling AB ska enligt bolagsordningen äga och förvalta aktier i bolag inom avfalls- och återvinningsbranschen samt bedriva utvecklingsverksamhet inom detta område.

Bolaget har ett kvarliggande åtagande med ansvar för metallhydroxiddeponin samt ansvar för sluttäckning av askcellsdeponin vid Forsbacka Miljöcentrum.

Under 2022 har Länsstyrelsen kommit med ett beslut om att bristerna i sluttäckningen av askcellsdeponin ska vara åtgärdade och klara innan slutet av år 2024. Med anledning av beslutet har bolaget bokat upp en avsättning i bokslutet med 20 mnkr som motsvarar den kostnadskalkyl som är framtagen. Moderbolaget Gästrikre återvinnare har gått in med ett aktieägartillskott på samma belopp, 20 mnkr för att täcka upp det egna kapitalet.

Bolaget har inga anställda och har inte bedrivit någon aktiv verksamhet under året.

Resultatet för verksamhetsåret uppgår till – 20 167 tkr.

Gästrikre Ekogas AB

Förbundet äger 51 % (majoritetsägare) av aktierna i Gästrikre Ekogas AB. Resterande 49 % ägs av Gävle Energi. Gästrikre Ekogas AB ingår i förbundets koncernsammaställning. I bolaget är VD anställd, lönen administreras och faktureras från Gästrikre Återvinnare. Resterande resurser köps främst in från ägarbolagen.

Bolaget säljer egenproducerad uppgraderad biogas till lokal busstrafik, företags- och publika fordon från tankstationer lokaliserade på Sörby Urffjäll i Gävle och i Forsbacka. Biogasen produceras från matavfall och andra substrat på Forsbacka biogasanläggning och genom uppgradering av rågas från Duvbackens reningsverk. Förutom försäljning av biogas säljer bolaget behandlingstjänst för avfall samt ett certifierat biogödsel.

Biogasanläggningen i Forsbacka invigdes i september 2017 och har sedan starten succesivt ökat produktionen och säljer idag all gas som produceras. Bolaget har under året producerat 25,7 GWh uppgraderad fordonsgas, mer än något tidigare år.

Inflödet av substrat för rötning har varit tryggt under året vilket tidigare år varit en stor utmaning. Under 2022 har bolaget behandlat ca 26 000 ton substrat varav matavfallens andel utgör ca 19 000 ton. Ökningen består i att bolaget har arbetat intensivt med att säkra nya substratströmmar från närliggande kommuner.

I företaget är det starkt fokus på säkra underhållet av anläggningarna för en ökad tillgänglighet. Samtidigt analyseras möjligheter till ökad effektivitet och flera åtgärder har gjorts under året.

Genom att produktionen av biogas är lokal innebär det en trygghet i försörjningen av drivmedel ur ett beredskapsperspektiv. Detta innebär att fordon som de gasdrivna bussarna i Gävle och de gasdrivna kommunala fordonen med bland annat sopbilar och bilar inom omvårdnad skulle kunna drivas vidare om det av någon anledning skulle uppstå en brist av drivmedel som inte är inhemskt.

Nettoomsättningen uppgick till 45 242 (42 620) tkr, en ökning med 6 %. Det beror främst på en ökad försäljning av fordonsgas.

Resultatet efter finansiella poster uppgick till -3 654 (-6 157) tkr. Budgeterat resultat uppgick till -1741 tkr. Produktions- och driftsmässigt har bolaget gått bättre än både budget och föregående år. Bolaget har budgeterat med produktionsstöd och andra stöd* som dock inte är intäktsförda i bokslutet. Vid jämförelse mot budget utan stöd (- 6 272 tkr) gör bolaget ett resultat som är 2 618 tkr bättre än budget.

**Bolaget har ansökt om stöd och skatteavdrag och fått dem utbetalda för år 2022. Energimyndigheten har gått ut med information om att det finns en överkompensationsrisk för produktion av biogas i jämförelse med naturgasen och att det därmed finns risk för att stöden helt eller delvis måste återbetalas. Energimyndigheten gör denna bedömning under våren 2023 och därefter tas beslut om bolaget får behålla stöden eller inte.*

Bolaget har efter en långdragen juridisk process erhållit aktieägartillskott från Gästrikre återvinnare som det beslutades om redan år 2019 med 20,4 miljoner.

Företaget har under året drabbats hårt av höjda elkostnader vilket bidrog till en kraftig avvikelse mot planerat utfall. Kostnader för inköp av gas som utgör backup vid störningar i produktionen har under året rusat genom den brist på naturgas som uppstod i Europa. Det fortsatta arbetet med effektiviseringar av driften och arbetet med att öka anläggningens tillförlitlighet har lett till minskade produktionsstörningar, vilket i sin tur har lett till minskade kostnader för produktionen.

Soliditeten har stärkts under året och har ökat från 7 % till 19,3 %.

Översikt över verksamhetens utveckling

Flerårsöversikt (Tkr)

Sammanställda räkenskaper

	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	286 672	286 785	263 136	233 583	225 170
Soliditet (%)	12,1	22,5	29,4	27,1	29,4
Resultat efter avskrivningar	-18 828	6872	5 115	-10 717	-8 591
Årets resultat	-21 491	6915	4 684	-11 094	-9 167

Förbundet

	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	272 755	271 772	251 998	226 271	219 254
Resultatmarginal (%)	0	4	2	0	0
Soliditet (%)	16,7	27,2	40,6	37	47,4
Skuldsättningsgrad (ggr)	5	2,7	2	2	1
Resultat efter avskrivningar	2 563	9 769	8 227	-2 031	-632
Årets resultat	-19 541	9 877	5 779	-17 783	-17 160

2022 års resultat påverkas kraftigt av nedskrivning av aktieägartillskott till helägda dotterbolaget GÅ Utveckling AB.

2018 och 2019 års resultat påverkas kraftigt av nedskrivning av andelar i Gästrikre Ekogas AB.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetsgrenar

Förbundet är uppdelat i två verksamhetsgrenar, det kommunala ansvaret och en marknadsverksamhet.

Det kommunala ansvaret utgör ca 82 % av förbundets totala verksamhet (fördelat utifrån intäkterna). Här ingår den taxefinansierade verksamheten med insamling, behandling och planering av kommunalt avfall samt hanteringen av grovavfall och farligt avfall från de 12 återvinningscentralerna.

Marknadsverksamheten består av åkeriverksamhet som utför avfallsnära tjänster, men som inte ingår i det kommunala ansvaret. Det utgörs främst av containertransporter och fastighetsnära insamling av förpackningar hos främst flerbostads-kunder. Förbundet medverkar också i internationella projekt som har med utveckling av avfallsverksamhet att göra. De projekten har extern finansiering och finansieras ej via avfallstaxan.

Förbundet har en tydlig särredovisning av de olika verksamhetsgrenarna och säkerställer att taxekollektivet inte finansierar någon del av marknadsverksamheten. Genom åren har det varit marknadsverksamheten som har bidraget med positivt resultat till den taxefinansierade verksamheten och på så vis har förbundet kunnat hålla avfallstaxorna på en lägre nivå än om förbundet inte hade haft den verksamheten.

Borgensåtagande och aktieägartillskott

Förbundet har ett borgensåtagande mot dotterbolaget Gästrikre Ekogas motsvarande 76,5 mnkr (51 % av bolagets kreditram på 150 mnkr).

Beslutet om ett aktieägartillskott till dotterbolaget Gästrikre Ekogas på 20,4 mnkr har tidigare överklagats i flera instanser. I maj kom beskedet från Högsta Förvaltningsdomstolen att ärendet inte ges prövningstillstånd. Det innebär att förvaltningsrättens dom om avslag på överklagande står fast. Därmed kunde förbundet betala ut aktieägartillskottet.

Under hösten 2022 har förbundsfullmäktige beslutat om att förbundet ska ge GÅ Utveckling AB ett aktieägartillskott på 20 mnkr, vilket motsvarar den avsättning som bolaget har bokat upp i årets bokslut. Avsättningen avser att åtgärda bristerna i sluttäckningen av en askcellsdeponi i Forsbacka.

Finansförvaltning

Förbundet är exponerat för ränterisker, risker för kundförluster samt risk för anläggningskador. Riskerna hanteras genom efterlevnad och stöd av Gävle kommuns finanspolicy, systematisk kredit-bedömning samt fullvärdesförsäkring av anläggningsbeståndet.

Förbundet har inga långfristiga lån utan en kontokredit, checkräkningskredit uppgående till 160 mnkr via Gävle kommuns internbank. Förbundets ränterisk anses vara relativt låg i förhållande till de räntebärande skuldernas andel av tillgångarna. Förbundet har inga andra finansiella säkringslösningar.

Förbundet har finansiella anläggningstillgångar i form av aktier i dotterbolagen. Andelarna i Gästrikre Ekogas är sedan tidigare nedskrivna till 0 kr. Andelarna i bolaget i samband med aktieägartillskottet på 20,4 mnkr är upptagna till samma värde i bokslutet. Varje år görs en

värdering av bolaget som revisorerna är med och bedömer och inga nedskrivningsbehov anses föreligga.

Det aktieägartillskott som har getts till GÅ Utveckling AB på 20 mnkr har skrivits ner till 0 kr.

Priser för avfall

Förbundet får intäkter vid försäljning av metallskrot och påverkas av priserna på den globala marknaden. Fluktuationerna på marknaden kan variera stort mellan olika år och det är svårt att prognostisera värdet framåt. Förbundet tillämpar försiktighetsprincip vid budgetering och påtalar riskerna med övervärdering i samband med att ta fram förslag på nya avfallstaxor.

Verksamhetens miljöpåverkan

Större delen av förbundets verksamhet är reglerad genom tillstånd eller förelägganden enligt miljöbalken. Detta gäller för samtliga anläggningar: 12 återvinningscentraler, verkstad med fordonstvätt, slamavvattningsanläggning och omlastningsyta för brännbart avfall.

Förbundets verksamhet har positiv och negativ påverkan på miljön. Negativ miljöpåverkan innefattar bland annat utsläpp av föroreningar till luft från transporter och avfallsförbränning och utsläpp av föroreningar till vatten vid deponering av avfall. Gästrikre återvinnare bidrar till positiv miljöpåverkan genom att avfall lämnas för återanvändning och återvinning som bidrar till effektiv resursanvändning. Inom ramen för ledningssystemet arbetar förbundet med att ständigt förbättra verksamheten för att minska dess miljöpåverkan.

Under 2022 har flera insatser gjorts för att förbättra egenkontrollen och minska negativ miljöpåverkan. Gästrikre återvinnare har förbättrat dagvattenhanteringen på ÅVC, infört ett nytt kemikaliehanteringssystem, utökat insamlingen av planglas på ÅVC samt startat ett nätverk för fastighetsägare för att öka sorteringen och återvinningen. Vi har tillsammans med Gävle kommun arbetat med en förbättrad avfallshantering i plan- och byggprocessen. Tillsammans med fastighetsägare har vi arbetat med åtgärder för ökad beteendeinsikt, sortering och driftsäker hämtning av avfall. En kartläggning av miljöpåverkan från förbundets verksamhet har tagits fram som kommer att ligga till grund för förbättringsarbete 2023.

De nya Kretsloppsplanerna som beslutades under hösten 2021 är viktiga styrande dokument för Gästrikre återvinnare och kommunerna. I Kretsloppsplanerna finns tretton mål som Gästrikre återvinnare har ett stort ansvar för och nio mål där Gästrikre återvinnare kan bidra i det löpande arbetet med till exempel upphandlingar och inköp. Av målen i Kretsloppsplanen valde Gästrikre återvinnare i verksamhetsplanen 2022 att fokusera på de sex mål som handlar om att minska restavfall, att öka återvinning matavfall, förpackningar och att minska deponering och förbränning av grovavfall. Mängden restavfall per person har minskat jämfört med 2020. Andelen matavfall som sorteras ut och återvinns har minskat jämfört med 2020. Mängden grovavfall som gick till deponi har minskat under 2022 liksom mängden grovavfall till förbränning. I verksamhetsplanen för 2023 fortsätter förbundet att fokusera på samma mål samt målet att förebygga funktionellt livsmedelssvinn. När det gäller de mål i Kretsloppsplanen som handlar om att förebygga avfall, att öka återanvändning samt att öka återvinningen av textil så får framtiden utvisa i vilken utsträckning förbundet kommer att kunna arbeta även med de målen.

Händelser av väsentlig betydelse

Pandemi Covid-19

Pandemin påverkade verksamheten under de första månaderna på året med högre sjukfrånvaro än vanligt. De ekonomiska effekterna har inte varit så stora då vi fått ekonomisk ersättning (statliga bidrag) för sjukfrånvaro för månaderna januari-april.

Inflation och kraftigt ökade kostnader

Under året har kostnaderna ökat kraftigt och samtidigt har inga taxor höjts inför året. Inflationen uppgår i slutet av året till 10 % och drivmedelspriserna har ökat med nästan 50 %. Elpriserna har ökat kraftigt, vilket har påverkat hyran kraftigt. Räntorna har stigit under året. I stort sett alla kostnader har ökat kraftigt under året, vilket inte var budgeterat. Världsläget har även gjort att leveranser av tex. nya fordon har blivit kraftigt försenade.

Under hösten har kommunfullmäktige i medlemskommunerna tagit beslut om en ny avfallstaxa för 2023 som delvis täcker upp för de ökade kostnaderna. Förbundet har även fått tydliga krav och har arbetat internt med både besparingar och effektiviseringar som dels har genomförts under året, dels är inarbetade i budgeten för 2023.

Sluttäckning av askdeponi

GÅ Utveckling AB har ansvaret för att åtgärda bristerna i sluttäckningen av en askcellsdeponi i Forsbacka. Beslut har kommit från Länsstyrelsen att sluttäckningen ska vara verkställd senast 2024. Kostnaderna för sluttäckningen uppskattas enligt framtagna kalkyl till 20 mnkr.

Kvalitetsbrister identifierade på våra containrar

Containrar visade sig ha kvalitetsbrister vilket uppdagades vid ett tillbud. Sweco anlätades för att beräkna hållfasthet på bärande lyftarm av lock. Utredningen visade att konstruktionen var underdimensionerad. Beslut togs av förbundsdirektör att skyndsamt ta ut berörda containrar ur drift för att minska risken för olycka. Åtgärden innebar att Kungsgårdens återvinningscentral fick stänga under 3 veckor. Kostnader för att åtgärda containrarna bekostades av tillverkaren av containrarna.

Nya omlastningsytor ger planerad besparing

Nya omlastningsytor togs i bruk under året. Det har inneburit att vi fått minskade kostnader vilket vi också planerat och budgeterat för. Det har dock tillkommit problem med fåglar på området. Arbetet för att lösa problemet har pågått men någon långsiktig åtgärd finns ännu inte på plats.

Kommunalt ansvar för Returpapper och tidningar

Från årsskiftet övergick ansvaret för returpapper och tidningar från ett producentansvar till ett kommunalt ansvar. Övertagandet har gått väldigt bra och målet var att inga kunder skulle märka av det och det har vi lyckats med.

Code of conduct

Det har blivit allt viktigare att kunna säkerställa att hela ledet i en leverantörskedja bedrivs på ett affärsetiskt sätt. För att säkra att våra leverantörer bedriver en verksamhet med beteenden som anses affärsetiska så har Gästrikre återvinnare antagit en uppförandekod, så kallade "Code of conduct" som leverantörer vi gör affärer med behöver förhålla sig till.

Beslut om stängning av återvinningscentral

Utifrån tuffa ekonomiska besparingskrav så har besluts tagits om att stänga en av våra tolv återvinningscentraler. Kungsgårdens återvinningscentral kommer att stängas i april 2023.

Insamling av förpackningar- Nytt kommunalt ansvar.

Riksdagen har fattat beslut om att ansvaret för insamling av förpackningar ska lämnas över från förpacknings- och tidningsindustrin till kommunerna från 2024. Dom har även beslutat att det ska byggas ut fastighetsnära och hur det ska finansieras. Utbyggnaden ska vara klar senast 2027. Detta kommer kräva stora utredningsinsatser och en utbyggnad av vår verksamhet under de kommande åren.

Nytt skyltsystem

Gästrikre återvinnare har anslutit sig till det nordiska skyltsystemet för renhållning. Sandvikens återvinningscentral är den första av våra centraler som har fått nya skyltar. Tidplan för att successivt byta ut samtliga skyltar på våra återvinningscentraler.

Förväntad framtida utveckling

Insamling av förpackningar- nytt kommunalt ansvar

Riksdagen har fattat beslut om att insamlingen av förpackningar ska vara ett kommunalt ansvar. Insamlingen ska också byggas ut så att den ska vara fastighetsnära. Syftet är att öka sorteringen och återvinningen av material. Ansvaret för insamlingen kommer gå över till kommunerna från och med 1 januari 2024. Utbyggnationen får fortgå fram till 2027. Detta innebär en stor utbyggnad av vårt insamlingssystem. För flerbostad så är det delvis ett bra utbyggt system redan och här kommer vi nu jobba närmast att utveckla och föra ut ett fungerande befintligt system. För villor så har vi idag inget system och behöver fatta beslut om hur vi ska ha det i vår region. Ett projekt är uppstartat och beräknas pågå fram till 2027 och det kommer krävas mycket resurser både för utredning och efter ett införande av ett nytt insamlingssystem. Det här är en positiv och spännande utveckling av vår verksamhet då vi får ta ett helhetsansvar för insamlingen av hushållens avfall.

Återvinningscentraler

Under året så har vi tillsammans med tjänstepersoner från Ockelbo kommun tittat på lokalisering av en ny återvinningscentral i Ockelbo. Vid projektering av ny åvc i Ockelbo så kommer vi att utreda möjligheterna för så kallat Grönt kort. Vi avser att påbörja projektering för ny åvc under 2023. Vi kommer stänga en av våra 12 återvinningscentraler (Kungsgårdens återvinningscentral) under 2023. Ett nytt system för debitering av företag kommer införas på samtliga återvinningscentraler.

Behandling av avfall

Krav på utsortering och återvinning ökar från myndigheter men också från medborgare. Fler fraktioner behöver kunna sorteras ut och tas om hand. Återvinning av olika fraktioner av plast utreds vilket kommer ställa krav på oss att kunna utsortera fler fraktioner. Företag som arbetar med behandling av avfall investerar för att utveckla hur det kan återvinna material på ett effektivt sätt. Tex så satsar Kuusakoski, företag som behandlar skrot, på bättre återvinning på sina anläggningar och investerar för att öka renheten på utgående material.

Krav på fosforåterföring för slam kommer leda till att slam inte kommer kunna behandlas på nuvarande sätt där mycket av slammet används som sluttäckningsmaterial på deponi. I samband med att Gästrikre vatten utreder förutsättningarna för ett nytt reningsverk i Gävle så ska vi gemensamt utreda möjligheten för hur vi kan hantera allt slam som uppstår från alla avlopp.

Vår marknadsverksamhet står inför en del förändringar. Fastighetsnära insamling av förpackningar kommer bli en del av det kommunala insamlingsansvaret och inte längre vara en del av marknadssidan. Lagstiftning samt våra kunders behov förändras. Till exempel finns det ett lagkrav att förpackat matavfall ska separeras och tas om hand var för sig. Vi ser det som en möjlighet att kunna använda det matavfallet som ett substrat i biogasanläggningen hos Gästrikre Ekogas AB och utreder om vi kan erbjuda kunderna, i det här fallet verksamheter, en tjänst där vi hämtar det förpackade matavfallet och separerar det åt dom. Slakteriavfall och gödsel är andra områden som är intressanta för våra kunder och för koncernen att ta om hand. Återvinning av textilier utreds och kan komma att bli ett nytt lagkrav gällande insamling och återvinning. Beslutet om eftersorteringsanläggning ger också nya möjligheter att utveckla arbetet med containerhantering på byggarbetsplatser. Här arbetas med att ta fram en marknadsstrategi för att tydliggöra inom vilka områden vi ska fortsätta att utvecklas för våra kunders behov och där vi kan bidra med mesta möjliga miljönytta.

Väsentliga personalförhållanden

Sjukfrånvaron är något högre än föregående år. Pandemin har bidragit till att sjukfrånvaron är relativt hög fortfarande. Långtidssjukfrånvaron har ökat.

Sjukfrånvaro		2022	2021
Total sjukfrånvaro	%	7,8	6,2
- långtidsfrånvaro*	%	28,9	16,0
- sjukfrånvaro för män	%	8,7	7,3
- sjukfrånvaro för kvinnor	%	5,7	3,6
- anställda - 29år	%	5,7	0 **
- anställda 30 - 49 år	%	5,8	4,8
- anställda 50 år -	%	10,7	7,8

* Med långtidssjuk avses sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

** Redovisas ej pga. undantagsregeln i lagstiftningen som säger att uppgiften inte ska lämnas om antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till enskild individ. Med grupp avses både ålderskategori och könsfördelning inom ålderskategori.

Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning

Styrning

Förbundet styrs i princip som en kommun, genom ett Förbundsfullmäktige med fyra ordinarie representanter från respektive medlemskommun, dvs 20 politiker, och en förbundsstyrelse med en ordinarie representant från respektive medlemskommun. Ordförande utses av Gävle kommun och vice ordförande av Sandvikens kommun. Samtliga ledamöter har dock en röst som väger lika tungt.

Finansiering

Förbundet bedriver till största del verksamheten inom det kommunala ansvaret för avfall, vilket finansieras genom avfallstaxan. Taxan beslutas av respektive medlemskommun. Den kommunala verksamheten har inget vinstintresse utan ska bedrivas utifrån kostnadstäckning och att det ska vara en ekonomi i balans. Avfallstaxan är miljöstyrande och med det menas att kunderna kan även påverka sina kostnader genom att sortera bra och minska på sitt avfall. Avfall som är långt ner på avfallstrappan är dyrare än avfall som är högre upp i avfallstrappan.

Förbundet bedriver även en marknadsverksamhet som konkurrerar på den fria marknaden och den verksamheten har marknadsmässiga priser och vinstkrav. Vinsterna återinvesteras i förbundet och bidrar till att hålla taxorna nere.

Kvalitet och miljö

Sedan år 2009 är förbundet kvalitets- och miljöcertifierade enligt både ISO 9001 och 14 001. En kvalitetsstämpel på att vi arbetar strukturerat med vårt kvalitets och miljöarbete.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Uppföljning av samtliga målområden och verksamhetsmål samt målen om god ekonomisk uppföljning

Flera av målen som har följts upp och redovisats ovan leder mot god ekonomisk hushållning. De målen är markerade med ett dollartecken (\$). Effekterna av målen har en direkt positiv påverkan på ekonomin. Flera av de andra målen har också positiv påverkan på ekonomin, men effekten är mer på lång sikt och indirekt. Vid uppföljningen av målen anges även om målet för god ekonomisk hushållning har uppnåtts eller inte.

Totalt är sju av målen kopplade till god ekonomisk hushållning. Vid årsbokslutet är två av de sju målen uppnådda, ett mål delvis uppnått och fyra mål ej nådda. Sammantaget är bedömningen att målen om god ekonomisk hushållning tyvärr inte har uppfyllts.

Det viktigaste målet om att klara budget uppnås inte. Driftsmässigt klarar förbundet resultatet jämfört med budget, men med anledning av en nedskrivning på 20 mnkr som avser ett aktieägartillskott till dotterbolaget GÅ Utveckling AB, så gör förbundet en stor förlust.

År 2022 har varit speciellt ur flera ekonomiska aspekter. Ovanligt stora kostnadsökningar och ovanligt stora svängningar både uppåt och neråt. Kostnaderna för drivmedel, transporter, el/värme, inflation, prisindex och räntor har alla ökat mer än väntat och mer än vad vi har budgeterat för. Förbundet har bortsett från nedskrivningen klarat budgeten och det ser vi som väldigt positivt. Effektiviseringsmålet är nått, vilket också belyser att verksamheten tar ett stort ansvar och driver förbättringsarbeten i rätt riktning.

Uppföljning av samtliga målområden och verksamhetsmål samt målen om god ekonomisk uppföljning kommer här nedan. Målen om god ekonomisk hushållning är markerade med ett dollar-tecken (\$).

Måluppfyllelsen anger om målet har nåtts eller ej. Om delvis uppnått anges betyder det att målet har varit nära att nås och att trenden för målet går i en positiv riktning jämfört med tidigare år. Verksamheten har satt ambitiösa mål, så om målet inte nås, behöver inte det innebära ett misslyckande. Verksamheten gör analyser till varför målen inte nås, sätter in åtgärder där det behövs och följer upp i fortsatta arbetet framåt.

Samla in avfall

Vår verksamhet som hänför sig till insamling och transport av avfall till behandling är mycket omfattande. Den dagliga driften är en komplex logistik och transport-verksamhet som omfattar drygt ett 50 tal tunga fordon, ca 600 containrar och ett 50-tal chaufförer. Vi hanterar årligen i storleksordningen drygt 115 000 ton avfall från hushåll och företag. Vi tömmer ca 2 250 000 kärl årligen.

Inriktningsmål: Förbättra processen transportera genom att utnyttja våra resurser bättre för att effektivisera vår transportlogistik

Mål 2022	Uppföljning 2022	Mål-uppfyllelse
5 % lägre underhållskostnader på fordon jämfört med 2021. (\$)	Landar på 36% över målet. 1421 tkr över budget	Ej uppnått (\$)
Åtta körda containrar/dag/lastväxlarbil	7,15	Ej uppnått
50 % färre bomkörningar för växelflaksbilarna jämfört med 2021.	En ökning med 20% på helår. (Räknat från maj och framåt har vi en minskning på 30%)	Ej uppnått
95 % leveranssäkerhet på arbetsordrar, med fokus på lastväxlarna	93,7 %	Delvis uppnått
25 % färre loggningar för tagg ej läst & arbetsmiljö jämfört med 2021.	Tagg ej läst: + 7,66 % Arbetsmiljöproblem: -30%	Ej uppnått Uppnås

Några kommentarer till utfallen i målen:

Gällande underhållskostnaderna ser vi stora prisökningar på underhåll och det har varit flera större haverier som genererat höga kostnader.

Gällande antalet körda containrar per dag, så är målet högt satt. Flera nya medarbetare har lett till att fokus har varit att få ihop den dagliga verksamheten.

Målet om färre bomkörningar är ett relativt nytt mål och uppföljningen var bristande förra året, vilket påverkar nyckeltalet. Nu är det större fokus på uppföljningen och bra rutiner är inarbetade. Trenden är positiv och vi ser att antalet sjunker nu de senaste månaderna, men tyvärr speglar inte nyckeltalet det.

Angående målet om färre loggningar för tagg ej läst har det dragit ut på tiden att komma i gång med projektet, men är nu startat, vilket snart kommer att ge resultat. Implementeringen av Fetchplanner i baklastare samt att vi har personal ute som taggar kärl, har resulterat i att tagg ej läst har minskat med ca 50%. Loggningarna avseende arbetsmiljöproblem har överträffat målet och en ny rutin är på plats vilket har gett effekt.

Ta emot avfall

Vi har idag 12 Återvinningscentraler som under året besökts av ca. 490 000 personer. På dessa återvinningscentraler har vi tagit emot ca 37 000 ton avfall, varav 400 ton farligt avfall i form av småkemikalier. Till återbruk samlar vi in ca. 200 ton möbler och prylar per år samt ca 500 ton textilier.

Inriktningsmål: Förflytta avfallet uppåt i avfallstrappan och utnyttja våra resurser bättre för att effektivisera vår transportlogistik. Underhållet av våra inventarier ska förbättras.

Mål 2022	Uppföljning 2022	Mål-uppfyllelse
Mängden brännbart ska minska från 5 850 ton* ner till 5 000 ton under året. (\$)	Mottaget 5 117 ton. 117 ton sämre än vårt mål.	Delvis uppnått (\$)
Mängden deponi ska minska från 1 270 ton* ner till 1 000 ton under året. (\$)	Mottaget 776 ton. 234 ton bättre än vårt mål.	Uppnås (\$)
Lastvikterna på containrarna ska öka från 5 400 kg till 5 750 kg (\$)	Snittvikt 5 181 kg/container. 569 kg/container sämre än vårt mål.	Ej uppnått (\$)
Underhållsplan inkl. inventering av våra containrar ska vara framtagen senast 31 okt.	Arbetet med containrarna och fortsatt statusinhämtning kommer att pågå in i verksamhetsåret 2023.	Delvis uppnått
75 % godkända kontrollbesiktningar på våra fordon under året.	69% godkända kontrollbesiktningar.	Ej uppnått
Max 50 öppna ärenden för underhåll av bilar.	Ett snitt innevarande år är 80 st. öppna ärenden.	Ej uppnått

Några kommentarer till utfallen i målen:

Målet med minskad mängd brännbart avfall missades med drygt 2%, men en rejäl minskning under året kunde uppvisas.

Målet gällande deponi uppnåddes med bred marginal. Mycket insamling av planglas i Gävle och Skutskär tillsammans med generellt minskade avfallsmängderna är förklaringen. Utifrån satt verksamhetsmål ser vi att det gett positiv effekt och vi tror att det går att sänka mängden ytterligare.

Lastvikterna på containrarna har inte ökat i den omfattning som målet anger. Nya komprimeringssätt har utretts, men det har landat i att den metod som används idag är bra. Vi har sett en positiv trend med ökade lastvikter under slutet av året. Måluppfyllelsen påverkas även av att transportererna ska ske så effektivt som möjligt och det innebär ibland överväganden att det är bättre att byta en halvfull container ibland och det påverkar självfallet målet om lastvikten.

Verkstaden har arbetat systematiskt för att minst 75 procent av kontrollbesiktningarna av våra fordon ska vara godkända samt med en acceptabel ärendebalans av underhållsarbeten. Trenden är positiv men resultatet av vidtagna åtgärder kommer inte att ske momentant utan att visa sig över tid och genom tålmodigt arbete.

Påverka våra kunder

Tidigare genomförda plockanalyser pekar på att uppemot två tredjedelar av restavfallet består av material som inte borde finnas där (främst förpackningar och matavfall) som borde sorterats ut för återvinning i stället för att gå till förbränning. Denna felsortering innebär både en betydande onödig miljöbelastning och onödig kostnad. Att påverka medborgare och kunder att sortera rätt och minska på avfallet är inte så lätt. Det handlar inte bara om att det ska finnas behållare för avfallet och att någon kommer och hämtar det, utan det handlar mycket om att påverka beteenden och ändra på normer.

Inriktningsmål: Bidra till ökad sortering hos: - Privathushåll, kommunala verksamheter, fastighetsägare och flerbostadshus, näringsliv.

Mängden insamlat restavfall och matavfall ska minska med 25 % till år 2025 jämfört med år 2015 per person. (Restavfallet och matavfallet ska minska från 220 kg/person från år 2015 ner till 165 kg/person år 2025.) *Totalt sett ska mängderna minska. Vad gäller matavfallet ska 1) matsvinnet minska och 2) utsorteringsgraden att det matavfall som ändå uppstår ska öka.

Mål 2022	Uppföljning 2022	Mål-uppfyllelse
Implementerad och kommunicerad säljstrategi med erbjudande och tjänster.	En förstudie är framtagen och en marknadsstrategi är under framtagande. Arbetet kommer fortsätta under 2023 för att förtydliga våra erbjudanden.	Ej uppnått
Kundnöjdheten efter event ska vara minst 7 på en 10-gradig skala.	Arbetet med event har legat nere på grund av pandemi så målet är inte nått. Vi har i stället arbetat med att standardisera ett koncept för hållbara event.	Ej uppnått
Dokumenterad och godkänd plan- och byggprocess	Processen är färdigställd, godkänd och implementerad tillsammans med Livsmiljö i Gävle.	Uppnås
10 nya miljörum/hämtställen ska ha en långsiktigt hållbar lösning för ökad sortering.	14 miljörum/hämtställen är åtgärdade.	Uppnås
Framtagen kommunikationsstrategi som matchar mot den nya kretsloppsplanen.	Kommunikatörernas årshjul är uppdaterat med fokus på Kretsloppsplanen tex. kampanjer.	Uppnås

Administrera och ge service

Inom kundservice och administration arbetar vi för att våra kunder ska få god service och ett gott bemötande i kontakten med oss. Vi hanterar årligen ca 30 000 telefonsamtal, 36 000 ärenden, 38

000 ordrar samt skickar vi ca 200 000 fakturor. Våra kunder är invånare, offentliga verksamheter och företag i våra fem samverkanskommuner. Vi har idag 36 200 privatkunder och 3 700 företagskunder.

Inriktningsmål: Öka kvaliteten i handläggningen och orderhanteringen

Mål 2022	Uppföljning 2022	Mål-uppfyllelse
50% färre brister i handläggningen för 3 prioriterade områden jämfört med 2021.	98 % färre brister.	Uppnås
Standardiserade arbetssätt för 6 ärendetyper	Standards för 20 ärendetyper har tagits fram	Uppnås
100 timmar registervårdsarbete med befintlig personal.	270 timmar.	Uppnås
Nytt arbetssätt som möjliggör mätning av andel korrekta ordrar	“Digital lösning” implementerad med servicegruppen men som behöver fortsätta utvecklas.	Delvis uppnått
Minst 5 arbetsdagar frigörs vid minskade ledtider i faktureringen	6 dagar frigjorda	Uppnås

Ekonomi i balans

I det dagliga arbetet med avfallshanteringen ska vi hantera det så smart, kostnadseffektivt och miljöriktigt som möjligt. Samtidigt och parallellt med detta ska vi arbeta med att försöka påverka det flödet så att det helst kan förebyggas och minska i så stor utsträckning som möjligt. I hanteringen ska vi verka för en ökad sortering – som ger bättre resurstillvaratagande, mindre miljöpåverkan och lägre kostnader. Alla våra mål och ambitioner har såklart en koppling till ekonomin.

Inriktningsmål: Bedriva en kostnadseffektiv verksamhet och klara balanskravet. Marknadsverksamheten ska generera en vinst motsvarande ett för marknaden konkurrenskraftigt resultat. Ständigt effektivisera verksamheten.

Mål 2022	Uppföljning 2022	Mål-uppfyllelse
Klara beslutad budget för 2022 (\$)	Resultat – 19 541 tkr Driftsresultatet före nedskrivningen uppgår till +459 tkr (i nivå med budget)	Ej uppnått (\$)
Minst 12% vinstmarginal på den kommersiella verksamheten (marknad och internationella relationer) (\$)	Resultatmarginal 8 %	Ej uppnått (\$)
Effektivisering av verksamheten med motsvarande 1 % av kostnadsmassan, vilket motsvarar 2,7 mnkr för år 2022 (\$)	Flera effektiviseringar har gjorts i verksamheten. Nya omlastningsytor, bättre upphandlingar, förflyttning av avfall i avfallstrappan till lägre behandlingskostnader. Totalt bedömd besparing på 3,3 mnkr.	Uppnås (\$)

Några kommentarer till utfallen i målen:

Förlusten i förbundet beror på en nedskrivning på 20 mnkr kopplat till ett aktieägartillskott till GÅ Utveckling AB för sluttäckning av en deponi. Driftsmässigt gör förbundet ett resultat i nivå med budget.

Den kommersiella verksamheten har också påverkats kraftigt av kostnadsökningar, främst för drivmedel och underhåll. Svagare marknad under året, med mindre beställningar av containrar och lastväxlarflak.

Nöjda medarbetare och nöjda kunder

Våra medarbetare är våra viktigaste resurser. Vi arbetar vidare, tillsammans, för en värld som räcker längre. Vårt mål är att våra medarbetare skall må bra, få möjlighet att utvecklas och trivas på sitt arbete. Att känna gemenskap, tillhörighet och tillfredsställelse i dagliga arbetet. Vi utvecklar vårt ledarskap genom utbildning i form av chefsforum där bland annat reflektion, återkoppling och feedback ingår. Målet är att utveckla en gemensam grund i ett effektivt ledarskap.

Inriktningsmål: God medarbetarnöjdhet, attraktiv arbetsgivare och nöjda kunder.

Mål 2022	Uppföljning 2022	Mål-uppfyllelse
Medarbetarindex – NMI - ska uppgå till minst 5,5 (på en skala 1–7)	NMI 5,2	Delvis uppnått
Minska övertid med 10% jämfört med 2021 (fokus åkeriet)	Minskat 6 %	Delvis uppnått
Öka antalet riskidentifieringar (inrapporterade tillbud) jämfört med 2021	Ökat 100%	Uppnås
Minska sjukfrånvaron med 10 % jämfört med 2021.(fokus åkeriet)	Minskat 6 %	Delvis uppnått
80 % av medarbetarna kan rekommendera GÅ som arbetsgivare till vänner och bekanta.	67 %	Delvis uppnått
Nöjt kundindex enligt Avfall Sveriges nivå ska uppgå till minst 85 % (på en skala 0–100%)	88 %	Uppnås

Miljö och hållbarhet

Gästrikre återvinnare har hög miljöprofil och arbetar hela tiden för att minska den miljöpåverkan som såväl förbundet som dess kunder bidrar med.

Inriktningsmål: Vi ska minska vår klimatpåverkan och vi ska utveckla vårt miljö- och hållbarhetsarbete.

Mål 2022	Uppföljning 2022	Mål-uppfyllelse
10% lägre klimatpåverkan från avfall och transporter som GÅ hanterar jämfört med 2021	8 % minskad klimatpåverkan från avfall 6 % minskade utsläpp från våra transporter	Delvis uppnått
Identifiera aktiviteter som har störst inverkan på miljö och hållbarhet.	Kemikalier inventerade Klimatberäkning genomförd Utkast till miljöutredning framtaget, men arbetet fortsätter in i 2023	Delvis uppnått
Genomförd miljö- och hållbarhetsbedömning i samband med riskanalyser och upphandlingar samt i beställningar/uppdagsbeskrivningar för uppdrag och projekt.	En miljö- och hållbarhetsbedömning har gjorts i 2/7 av riskanalyser, uppdrag och projekt beslutade. Miljö- och hållbarhetsbedömning genomförs i alla upphandlingar.	Ej uppnått Uppnås
Stötta kommunerna i arbetet med genomförandet av kretsloppsplanerna.	Gästrikre återvinnare driver två fasta forum för samverkan i genomförandet av Kretsloppsplanerna: <ul style="list-style-type: none"> • Regionala kretsloppsplanegruppen under Miljöforum Gävleborg • Nätverk för fastighetsägare för ökad återvinning och resurshushållning Vi medverkar också regelbundet i programgruppen för det miljöstrategiska programmet i Gävle kommun, som också hanterar genomförandet av Kretsloppsplanen i Gävle. Utöver detta har vi informerat om och diskuterat Kretsloppsplanen i ledningsgrupper i Sandvikens och Ockelbo kommuner. Vi har också samverkat med Livsmiljö Gävle och VGS när det gäller att öka fokus på avfallsfrågorna i den fysiska planeringen.	Uppnås

Utveckling och innovation

Vi strävar efter att vara en organisation som ska vara drivande och ledande inom utvecklingen inom vår bransch, genom systematiskt förbättringsarbete, digitalisering och kontinuerlig kompetensutveckling. Genom att vara kvalitets- och miljöcertifierad enligt ISO 9001 och 14 001 vill vi på ett systematiskt arbetssätt säkerställa att vi arbetar med det som våra kunder efterfrågar på ett effektivt sätt som ger mesta möjliga resultat.

Inriktningsmål: Vårt förbättringsarbete ger oss energi och underlättar för att utveckla oss mot nästa nivå med en ännu smartare och effektivare verksamhet.

Vi har säker hantering av personuppgifter utifrån den känslighet som våra uppgifter innefattar.

Mål 2022	Uppföljning 2022	Mål-uppfyllelse
Minst 90% av medarbetarna upplever att vi har tydliga strukturer och arbetsformer för förbättringsarbete.	53 % Högt uppsatt mål som vi inte nått under året.	Ej uppnått
Minst 90% av medarbetarna upplever att vi har tydliga roller, mandat och befogenheter.	67 % Högt uppsatt mål som vi inte uppnått under året. Samtliga medarbetare har nu en befattningsbeskrivning.	Ej uppnått
Minst 5 förbättringsåtgärder som påtagligt kan påvisa resultat i form av minskade kostnader/ökade intäkter, kortare ledtider eller nöjdare kund genomförda. (\$)	Förbättringar under året: <ul style="list-style-type: none">Nya omlastningsytorRegistervårdsarbete på kundservice, bättre datakvalité leder till högre intäkterOperatörsunderhåll som metod för förebyggande underhåll av våra bilar är påbörjadNytt verktyg för planering av ruttor infört, FetchplannerFörflyttning av avfallet uppåt i avfallstrappan	Uppnås (\$)
Genomförda och uppnådda mål för verksamhetens prioriterade projekt <ul style="list-style-type: none">ÅVC SandvikenFramtida fastighetsnära insamling (FFNI)Slam o fettRuttoptimering	ÅVC Sandviken invigdes 1 juni. FFNI- Beslut är fattat och vi har startat upp ett flerårigt projekt för införande. Slam utreds tillsammans med Sandviken Energi. Fettslam kommer tas emot och behandlas på Ekogas. Baklastare och sidlastare är införda i Fetchplanner vilket motsvarar ca 65 % av bilparken.	Uppnås Uppnås Uppnås Delvis uppnått

<ul style="list-style-type: none"> • ÅVC 2.0, lokaliseringsutredning • Framtidens marknad – eftersortering grovavfall • It-utvecklingsprojekt (namnge när det är klart, ex ruttoptimering, säljverktyg, ramavtal) 	<p>Vi övar i systemet på ruttoptimering inför att en optimering som ska lanseras.</p> <p>Lokalisering för ny åvc i Ockelbo pågår i samråd med kommunen. Återbyggdepå har utretts tillsammans med Gävle kommun.</p> <p>Projektbeställning klar</p> <p>Upphandling av extern projektledare pågår. Inväntar mark då den planläggs av Gävle kommun.</p> <p>IT- digitaliserat tvättbilen, - Taggningsprojekt är uppstartat.</p>	<p>Delvis uppnått</p> <p>Delvis uppnått</p> <p>Uppnås</p>
<p>Standardiserad och dokumenterad dataskyddsprocess.</p>	<p>Utbildningar genomförda i organisationen. Organisation utsedd kopplad till förvaltningsorganisation. Process är godkänd och implementerad.</p>	<p>Uppnås</p>

Kommentarer till budgetavvikelser

Resultat

Kommunalförbundet har bedrivit sitt 21:e verksamhetsår och visar per sista december ett resultat på -19,5 (+9,9) mnkr. Budgeterat resultat för året uppgick till +0,5 mnkr. Driftsmässigt (resultat innan nedskrivning) gör förbundet ett resultat på 0,5 mnkr, som är lika som budget. Att förbundet gör ett driftsresultat i nivå med budget, trots kraftiga kostnadsökningar och inga taxeökningar är ett tydligt tecken på att verksamheten har tagit ett stort ansvar och hållit nere på andra kostnader utan att det har påverkat våra kunder negativt.

Fördelat på verksamhet, gör den taxefinansierade verksamheten ett minusresultat på -23,3 mnkr och marknadsverksamheten gör ett positivt resultat på +3,8 mnkr.

Förbundet har gett ett aktieägartillskott till det helägda dotterbolaget GÅ Utveckling AB på 20 mnkr som avser en sluttäckning av en deponi som bolaget har ansvar för. Förbundet har gjort en nedskrivning av tillskottet i bokslutet, som drar ner resultatet med samma belopp, dvs. 20 mnkr.

Koncernens resultat uppgår till -21,5 (+6,3) mnkr.

Intäkter

Förbundets totala intäkter uppgick till 272,8 (271,8) mnkr, vilket var 3,5 mnkr bättre än budgeterat. Intäkterna delas upp i taxefinansierade intäkter och verksamhetsintäkter och förklaras nedan.

Taxefinansierade intäkter

Förbundets intäkter består till stor del (ca 72 %) av taxeintäkter och avgifter från hushållen och företag och utgjorde 195,5 (193,5) mnkr under året. Taxeintäkterna utgörs av grundavgifter, hämningsavgifter och andra avgifter.

Inga taxejusteringar gjordes inför 2022. Däremot blev hantering av returpapper och tidningar ett kommunalt ansvar och medförde att intäkterna för den hanteringen nu ingår i taxeintäkterna. Totalt budgeterades intäkterna för returpapper till 3,3 mnkr och utfallet blev också 3,3 mnkr. Totalt är taxeintäkterna -0,4 mnkr lägre än budgeterade 195,9 mnkr. Avvikelserna består främst mindre intäkter för restavfall, som beror på att vi även ser att insamlade volymer av restavfall minskar. Intäkterna för trädgårdsabonnemang har ökat något, vilket beror på flera abonnemang.

Verksamhetsintäkter och övriga intäkter

Verksamhetsintäkterna och övriga intäkter uppgår totalt till 77,3 mnkr (79,5) mnkr, enligt budget 73,4 mnkr. Intäkterna är från marknadsverksamhet/åkeriverksamhet, återvinningscentraler och övriga intäkter.

Intäkterna från marknadsåkeriet utgörs av transporter och avfallstjänster till främst företag, verksamheter och bostadsbolag som inte ingår i det kommunala ansvaret. Totalt utgjorde de intäkterna 47,7 (50,4) mnkr. Avvikelsen mot förra året beror på att intäkterna för returpapper och tidningar som tidigare var en marknadstjänst från år 2022 har blivit ett kommunalt ansvar och ingår numera i taxeintäkterna. Intäkter är trots den rådande nedgången i marknadsläget 1,2 mnkr bättre än budget. De stora lastväxlarkörningarna har minskat under året, vilket hänger ihop med en svagare efterfrågan. Även kärlltvätten som vi trodde skulle öka under året visade bli lika som året innan. Däremot har sekretesshanteringen ökat och även förpackningsinsamlingen. Främst är det att priserna för avsättningen av vissa fraktioner har varit bättre än vad vi har budgeterat.

Intäkterna från våra återvinningscentraler utgörs av försäljning av vissa fraktioner samt försäljning av företagskort till företag som väljer att lämna grovavfall på våra återvinningscentraler. Totalt uppgick de intäkterna till 17,0 (17,8) mnkr. Minskningen mot förra året beror på lägre intäkter från metallskrot. Priset på metallskrot har svängt kraftigt under året, men snittpriset har ändå varit rekordhøgt. Det har gjort att volymerna för metall har minskat, då flertalet kunder väljer att sälja sitt skrot till andra aktörer i stället för att lämna det till återvinningscentralerna. Intäkterna är 0,2 mnkr lägre än budgeterat. I budgeten trodde vi på lägre intäkter på skrot, så här har vi en positiv avvikelse på 0,6 mnkr. Intäkterna för återvinningskort för företag är däremot 0,7 mnkr lägre än budgeterat.

Under 2021 har förbundet fått statligt bidrag, coronastöd, och ersättning för sjuklönekostnader uppgående till 0,8 mnkr. Förbundets intäkter har inte påverkats negativt av coronapandemin. Den tendens till nedgång vi ser inom vissa tjänster tror vi mer beror på den lågkonjunktur vi är inne i.

Produktionskostnader

Produktionskostnaderna uppgick till -76,4 (-78,1) mnkr, vilket är 2,2 mnkr lägre kostnader än budgeterat. Kostnaderna består främst av inköp till produktionen, behandling av avfall, entreprenader och externa transporter. Fraktionerna som behandlas är många, och kommer från återvinningscentralerna, taxefinansierade verksamheten och åkeriverksamheten.

Behandlingskostnaderna har totalt sett sjunkit under året med 8% jämfört med förra året och är 3,8 mnkr lägre än budgeterat. Det trots att flera priser på de fraktioner som vi samlar in mycket av stigit. Att volymerna skulle minska en del var budgeterat, då förra året var ett rekordår med effekter av både corona och det stora regnovädret. Att volymerna skulle minska så här pass mycket var dock inte väntat och det kan troligen även kopplas till konjunkturedgången. I sämre ekonomiska tider genereras inte lika mycket avfall. Restavfallet har minskat med lite drygt 1 000 ton (4%) och grovavfall på återvinningscentralerna har minskat med över 7 000 ton (17 %) mot förra året. Volymerna är även lägre än innan pandemin.

I början av året togs nya omlastningsytor i bruk ute i Forsbacka och även ett nytt avtal för transporter till förbränningsanläggningen började gälla. Det har gjort att vi har kunnat sänka kostnaderna för omlastning och transporter jämfört med förra året. Effekterna är även något bättre än budgeterat.

Priserna på papperspåsar ökar kraftigt och beror på att priserna på pappersmassa har ökat. Kostnaderna har ökat med 2,0 mnkr mot budget. Utfasningen av plastpåsar har lett till ökad efterfrågan vilket påverkar priserna.

Förbundet tog 1 januari över ansvaret för insamlingen av returpapper och tidningar från producenterna. Här har vi en positiv avvikelse mot budget då volymerna har blivit lägre och prisbilden bättre än förväntat.

Övriga verksamhetskostnader

Övriga kostnader uppgick till -67,3 (-61,1) mnkr och består främst av kostnader för fordon och underhåll, IT, lokaler, kommunikation samt externa tjänster. Övriga kostnader var budgeterade till 64,7 mnkr, vilket utfallet överstiger med 2,5 mnkr. I budgeten var inte effekterna av redovisning av finansiell leasing med, som nu har tagits med i räkenskaperna för första gången och även jämförelsetalen för förra året har korrigerats. Hyran har bokats om med motsvarande 5,3 mnkr och förts om till dels ränta och dels avskrivningar. I jämförelsen med budgeten innan ombokningen är avvikelsen -7,8 mnkr.

Det finns både positiva och negativa avvikelser.

Generellt sett har i princip alla kostnader ökat mer än budgeterat och beror på att inflationen och därmed prisindex har ökat kraftigt under året. Inflationen uppgick i slutet av året till 10,2 % och den generella kostnadsökningen i budgeten låg på ca 3 %.

Kostnaderna för drivmedel har skjutit i höjden under året och är den enskilt största avvikelser, med en ökning på 46 % jämfört med förra året och beror på prishöjningar.

Även kostnaderna för underhåll av fordon och maskiner har ökat under året och beror främst på några större reparationer, men även att priserna har ökat.

Hyran för fastigheten har ökat kraftigare än budgeterat med anledning av tidigare lagd hyresräkning enligt beslutad hyresmodell.

Inhyrd personal är högre än budget, men i stället är personalkostnaderna lägre, vilket i stort sett tar ut varandra.

Kostnaderna för IT, kommunikation och utveckling är lägre än budgeterat och är medvetna åtgärder i syfte att sänka kostnaderna för året.

Personalkostnader

Personalkostnaderna uppgick till -104,9 (-102,0) mnkr, vilket är 3,0 mnkr i lägre kostnader än budget. Personalkostnaderna är förbundets enskilt största kostnadspost, och den årliga lönerrevisionen står för drygt 2,5 mnkr av ökningen mellan åren.

Jämfört med budget är utbildningskostnaderna lägre och är även i år till viss del en coroneffekt.

Kostnaderna och behovet av extrapersonal har minskat jämfört med budget, vilket är bra givet det ansträngda ekonomiska läget. Detta trots att årets början bestod av mycket sjukfrånvaro och vård av barn med anledning av restriktioner kopplat till covid-19. Delvis har anställd personal ersatts med inhyrd personal i stället som det nämns om under rubriken "övriga kostnader", men nettoeffekten är trots det positiv. Vi har även haft några vakanta tjänster under året, som tillfälligt ger en positiv effekt ekonomiskt sett, men ett avbräck för verksamheten.

Avskrivningar

Avskrivningarna uppgick till -21,6 (-19,8) mnkr, vilket är 4,1 mnkr mer än budget. Effekten av redovisning av finansiell leasing uppgår till 4,4 mnkr. I jämförelse innan det är avskrivningarna i driften 0,3 mnkr lägre än budget, och den avvikelser beror främst på förseningar i leverans av fordon.

Finansiella poster

Finansiella intäkter och kostnader uppgick till -22,1 (-1,5) mnkr, budgeten var 0,0 mnkr. Posten består av räntekostnader för långfristiga lån samt ränteintäkter från bank och dröjsmålsräntor. Därtill har en nedskrivning av ett aktieägartillskott till helägda dotterbolaget GÅ Utveckling AB gjorts med -20 mnkr. Aktieägartillskottet gavs i syfte för att täcka en avsättning för sluttäckning av en askcellsdeponi i Forsbacka.

Effekten av redovisning av finansiell leasing uppgår till -1,5 mnkr

Räntekostnaderna för checkräkningskrediterna är -0,5 mnkr högre än budgeterat och -0,7 mnkr högre än förra året. Främsta orsaken är att räntorna har stigit under året.

Nyckeltal

Förbundet mäter tre finansiella nyckeltal löpande, resultatmarginal, soliditet och skuldsättningsgrad.

Inget av de tre nyckeltal är uppfyllda enligt ställda mål. Resultatmarginalen är -7 % (mål > 0 %), soliditeten uppgår till 16,7 % (mål > 30%) och skuldsättningsgraden är 5,0 (mål < 2,3 gånger).

Koncernens soliditet uppgår till 12,1 % och skuldsättningsgraden är 7,2.

Främsta anledningarna till att de finansiella målen inte nås är med anledningen av nedskrivningen av aktieägartillskottet till dotterbolaget GÅ Utveckling AB och effekterna av tillämpningen av redovisningsprinciperna för finansiell leasing.

Driftsmässigt och utan effekterna av nedskrivningen och finansiell leasing skulle alla finansiella mål ha uppnåtts. Plan för återställande av resultat och ekonomi i balans redogörs under avsnittet balanskravsresultat.

Årets investeringar

Årets investeringar uppgår till 59,1 mnkr och ligger 1 mnkr lägre än budgeterade investeringar. I investeringsplanen ligger det inköp av sopbilar för 26,8 mnkr men pga. av sena leveranser beräknas flera av sopbilarna komma under 2023 och utfallet blev 12,7 mnkr under 2022.

Investeringen av omlastningsytor som var beräknad att vara klar under 2021 har aktiverats under 2022 och därav gjort att byggnader, markanläggning och maskiner avviker från budget.

Pågående anläggningstillgångar uppgår till 0,26 mnkr och består av nytt skyltsystem på återvinningscentralen samt en ny återvinningscentral i Ockelbo. Dessa investeringar är med i investeringsbudgeten för 2023.

Under 2022 har förbundet ändrat sin princip och redovisat hyresavtalet som finansiell leasing. Den utgående balansen av den finansiella leasingen uppgår till 68,9 mnkr. (jämförelsetalet för 2021 är 73,3 mnkr)

Tillgångar, skulder och eget kapital

Förbundets balansomslutning har ökat till 259 mnkr. Förändringen mot föregående år beror främst på att förbundet har bytt redovisningsprincip och redovisar hyresavtal som finansiell leasing. Denna ändrade redovisningsprincip innebär en omräkning av jämförelsetalet och ger en effekt på eget kapital som har medfört att balansomslutningen har ökat med 68,9 mnkr.

Förändringen i balansomslutningen beror även på att Gästrike återvinnare har givit ett aktieägartillskott till Gästrike Ekogas AB på 20,4 mnkr, samt ett aktieägartillskott till dotterbolaget GÅ Utveckling AB på 20 mnkr. Investeringen av ÅVC Sandviken och omlastningsytorna låg tidigare på pågående arbete och har aktiverats och står för den största förändringen av mark, byggnader och tekniska anläggningar. Förändringen på övriga kortfristiga fordringar beror främst på att förbundet på balansdagen inte har en momsfordran mot Skatteverket.

Balanskravsresultat

Balanskravet är ett lagstadgat krav som ska uppfyllas enligt kommunallagen och utgör en undre gräns för vilket resultat som är tillåtet. Ett eventuellt underskott i bokslutet ska inarbetas och det egna kapitalet ska återställas inom tre år utifrån en åtgärdsplan.

Balanskravsutredning (Tkr)	År 2022
Årets resultat enligt balansräkningen	-19 541
Samtliga realisationsvinster	-598
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-20 139

Förbundet har inget ingående negativt resultat att återställa från tidigare år.

Årets resultat uppgår till - 19 541 tkr. Under 2022 har förbundet gjort en nedskrivning på 20 mnkr, med anledning av ett aktieägartillskott till det helägda dotterbolaget GÅ Utveckling AB. (GÅ Utveckling AB har gjort en avsättning på 20 mnkr kopplat till ett ansvar om att sluttäcka en askdeponi innan utgången av år 2024.)

I enlighet med dialog på medlemssamråd så är ansvariga medlemskommunernas intention att återställa underskottet genom driftsbidrag på 20 mnkr under 2023. Det egna kapitalet kommer att återställas och kraven om balanskravsresultat uppfylls.

Ekonomiska rapporter

(Tkr)

Sammanställda räkenskapers och förbundets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med noter.

Resultaträkning

	Not	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Verksamhets intäkter	3,7	286 672	286 786	272 755	271 772
Verksamhets kostnader	4,7,8,	-277 622	-252 730	-248 589	-241 188
Avskrivningar och nedskrivningar	5	-27 790	-26 099	-21 603	-19 819
Verksamhetens Nettokostnader		-18 740	7 957	2 563	10 765
Medlemsbidrag		0	0	0	0
Verksamhetens resultat		-18 740	7 957	2 563	10 765
Finansiella intäkter	10	399	848	389	354
Finansiella kostnader	11	-3 150	-2 517	-22 493	-1 867
Resultat efter finansiella poster		-21 491	6 288	-19 541	9 252
Övriga extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		-21 491	6 288	-19 541	9 252

Balansräkning

	Not	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar	12	0	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	77 164	44 994	61 121	27 626
Maskiner och inventarier	14	115 956	112 366	62 918	54 907
Nyttjanderättstillgångar	15	68 921	73 274	68 921	73 274
Pågående nyanläggningar	16	1 826	23 148	264	21 742
Finansiella anläggningstillgångar	17	945	858	22 318	1 918
Summa anläggningstillgångar		264 812	254 640	215 542	179 467
Omsättningstillgångar					
Förråd och lager		183	64		
Kundfordringar		31 641	29 713	29 365	29 084
Kortfristiga fordringar	18	15 547	23 001	14 216	21 658
Kortfristiga placeringar	19	1 527	1 527	0	0
Kassa och bank		1 609	1 616	0	0
Summa omsättningstillgångar		50 507	55 921	43 581	50 742
SUMMA TILLGÅNGAR		315 319	310 561	259 123	230 209
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	21	59 753	63 460	62 700	53 448
Årets resultat		-21 491	6 288	-19 541	9 252
Summa eget kapital		38 262	69 748	43 159	62 700
Avsättningar		20 000	0	0	0
Långfristiga skulder	6,20,22	203 952	182 137	175 307	115 939
Kortfristiga skulder	6,23	53 105	58 676	40 657	51 570
Summa skulder		277 057	240 813	215 964	167 509
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		315 319	310 561	259 123	230 209
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		Inga	Inga	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	26	Se not	Se not	Se not	Se not

Kassaflödesanalys

	Not	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Den löpande verksamheten					
Rörelseresultat efter finansiella poster		-21 579	6 200	-19 541	9 252
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m	24	43 441	22 940	37 254	17 003
Betald skatt		1 139	0	1 139	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		23 001	29 140	18 852	26 255
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Förändring av varulager		-119	50	0	0
Förändring kundfordringar		-1 928	1 133	-281	722
Förändring av övriga kortfristiga fordringar		6 309	-5 786	6 295	-5 766
Förändring leverantörsskulder		-17 161	14 266	-17 602	14 375
Förändring av övriga kortfristiga rörelseskulder		12 030	21 689	6 617	-7 767
Kassaflöde från den löpande verksamheten		22 132	60 492	13 881	27 819
Investeringsverksamheten					
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-37 978	-34 036	-37 382	-31 857
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		646	315	647	316
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar		-9 996	0	-20 400	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-47 328	-33 721	-57 135	-31 541
Finansieringsverksamheten					
Upptagna lån		43 254	12 829	43 254	13 462
Amortering av skuld		-17 553	-9 590	0	-10 000
Förändring kortfristiga finansiella skulder		-512	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		25 189	3 239	43 254	3 462
Årets kassaflöde		-7	30 010	0	-260
Likvida medel vid årets början					
Likvida medel vid årets början		1616	2606		260
Likvida medel vid årets slut		1 609	32 616	0	0

Drift och investeringsredovisning

Driftsredovisning kommunalförbundet

Tkr

Kommentarer och analyser av resultatet och budgetavvikelser ges under tabellerna nedan.

	Utfall jan-dec 2022	Budget jan-dec 2022	Utfall jan-dec 2021	Avvikelse mot budget
Taxor och avgifter				
Grundavgifter	67 001	67 098	66 539	- 97
Hämtning och behandling	128 477	128 831	125 687	- 354
Verksamhetsintäkter				-
Transportintäkter	23 798	23 971	24 429	- 173
Behandlingsintäkter	12 064	11 568	14 345	496
Försäljning material och tjänster	25 304	25 618	26 376	- 314
Övriga intäkter	16 113	12 194	14 396	3 919
Summa intäkter	272 757	269 280	271 772	3 477
Produktionskostnader	- 76 399	- 78 598	- 78 123	2 199
Övriga kostnader	- 67 266	- 64 730	- 61 096	- 2 536
Personalkostnader	- 104 926	- 107 910	- 101 969	2 984
Avskrivningar	- 21 603	- 17 542	- 19 819	4 061
Finansiella poster	- 22 104		- 1 513	- 22 104
Summa kostnader	- 292 298	- 268 780	- 262 520	- 23 518
Resultat	- 19 541	500	9 252	- 20 041
Varav kommunal verksamhet	- 23 324	- 6 932	1 062	- 16 392
Varav kommersiell verksamhet	3 784	7 432	8 190	- 3 648

Tabell resultaträkning koncernen och förbundet

Tkr

	Not	Budget 2022				
		Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet	Förbundet 2021
Verksamhets intäkter		286 672	286 786	272 755	269 280	271 772
Verksamhets kostnader	-	277 710	- 252 818	- 248 589	- 251 238	- 241 188
Avskrivningar och nedskrivningar	-	27 790	- 26 099	- 21 603	- 17 542	- 19 819
Verksamhetens Nettokostnader	-	18 828	7 869	2 563	500	10 765
Medlemsbidrag						
Verksamhetens resultat	-	18 828	7 869	2 563	500	10 765
Finansiella intäkter		399	848	389		354
Finansiella kostnader	-	3 150	- 2 517	- 22 493		- 1 867
Resultat efter finansiella poster	-	21 579	6 200	- 19 541	500	9 252
Uppskjuten skatt		88	88			
Årets resultat	-	21 491	6 288	- 19 541	500	9 252

Investeringsredovisning

Typ av investering, tkr	Budget helår		Utfall jan-dec 2022	Avvikelse mot budget
	Utfall 2021	2022		
Byggnader	197	12 375	13 377	- 1 002
Mark och markanläggning	630	13 050	23 075	- 10 025
Maskiner, tekniska anläggningar och Inventarier	7 082	7 935	9 701	- 1 766
Fordon	2 633	26 800	12 690	14 110
Pågående arbeten	21 742		264	- 264
Summa investeringar	32 284	60 160	59 107	1 053
Finansiell leasing			68 921	
Summa investeringar inkl finansielleasing	32 284	60 160	128 028	1 053

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR)

Under året 2021 har koncernen bytt system för rapportering av delårsbokslut samt årsbokslut. Då system hanterar avrundningar på olika sätt kan det därför förekomma avrundningsdifferenser mot årsredovisning 2020.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till verkligt värde.

Sammanställd redovisning

I förbundets koncern ingår samtliga bolag där förbundet har minst 20 % inflytande.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionerlig konsolidering. Med förvärvsmetoden avses att förbundet eliminerar det förvärvade egna kapitalet i dotterbolagen. Proportionerlig konsolidering innebär att den andel av dotterbolagens räkenskaper som tas upp i den sammanställda redovisningen motsvarar den ägda andelen. Ekonomiska transaktioner mellan de i koncernen ingående bolagen respektive förbundet har i allt väsentligt eliminerats.

Obeskattade reserver och bokslutsdispositioner har i den sammanställda redovisningen fördelats på latent skatt (20,6 procent) och eget kapital (79,4 procent).

Tilläggsposter vid sammanställd redovisning som inte täcks av den kommunala redovisningslagens räkenskapsscheman är följande:

- Skatt på årets resultat redovisas i resultaträkningen under skatt på årets resultat.
- Uppskjutna skatter redovisas under latent skatt.

Dotterbolagens redovisning är upprättad i enlighet med Årsredovisningslagen, Bokföringslagen samt Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelser i redovisningsprinciper mellan förbundet och dotterbolagen är förbundets redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen. Inga väsentliga skillnader i redovisningsprinciper har identifierats.

Materiella anläggningstillgångar

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Avskrivning

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	25 år
Tekniska anläggningar	20-35 år
Datorer	3-5 år
Maskiner och fordon	5-10 år
Övriga inventarier	5-10 år

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod där varje komponents värde uppgår till minst 1 000 000 kr tillämpas komponentavskrivning.

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (t. ex leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Redovisning av immateriella tillgångar

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar, och därmed också för finansiella leasingavtal.

Avskrivningstider

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriell tillgång 5 år

Lånekostnader

I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader.

Finansiell leasing

Förbundets hyresavtal av fast egendom klassificeras som finansiell leasing. Vid det första redovisningstillfället redovisas en tillgång och skuld i balansräkningen. Vid efterföljande redovisningstillfällen fördelas minimileasingavgifterna på ränta och amortering av skulden enligt effektivräntemetoden. Ränta ska fördelas över leasingperioden genom att belasta varje räkenskapsår med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive räkenskapsår redovisade skulden. Variabla avgifter ska redovisas som kostnad det räkenskapsår utgifterna uppkommer.

Byte av redovisningsprincip

Under 2022 har förbundet ändrat sin princip och redovisat hyresavtalet som finansiell leasing. Denna ändrade redovisningsprincip innebär en omräkning av jämförelsetalet och en effekt på eget kapital.

För jämförelseåret 2021 har balansposterna materiella anläggningstillgångar, eget kapital, långfristiga respektive kortfristiga skulder samt resultatposterna, övriga kostnader, avskrivningar och finansiella kostnader räknats om.

Effekten på eget kapital har varit följande för respektive år:

Eget kapital 2018: 536 770 kr

Eget kapital 2019: 1 313 525 kr

Eget kapital 2020: 2 015 180 kr

Eget kapital 2021: 2 064 158 kr

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Finansiell leasing:

Bedömning av huruvida ett avtal betraktas som operationell eller finansiell leasing har i förbundet gjorts utifrån de kriterier som angivits i RKR5. Avgörande för klassificeringen är i vilken omfattning ekonomiska risker och fördelar enligt en helhetsbedömning finns hos leasegivaren eller leasetagaren. Vikt har dessutom lagts vid definitionen "Specialutförande på objektet" enligt RKR Idéskrift Redovisning av leasing- och hyresavtal, december 2020.

Bedömning av avtal för fast egendom, dvs. hyresavtal har gjorts avseende hyresavtalet som förbundet har med Gavlefastigheter och som avser de lokaler, återvinningscentral och verkstadslokaler som förbundet har på Utmarksvägen 14+16 i Gävle som är från år 2018. Avtalet bedöms vara en finansiell leasing och från och med årsbokslutet 2022 är det upptaget som finansiell leasing i bokföringen. Jämförelseåret är justerat i

årsredovisningen. Balansomslutningen har i bokslutet 2022 höjts med 68 mnkr och resultateffekten mot eget kapital är ca 3 mnkr.

Förbundet har inga andra avtal som är att betrakta som finansiell leasing.

Avsättningar:

En avsättning redovisas i balansräkningen när förbundet har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att regleras åtaganden och en tillförlitlig uppskattning av beloppen kan göras. Avsättningen tas endast i anspråk för de utgifter som avsättningen är avsedd för. År 2022 har avsättning skett i dotterbolaget GÅ Utveckling AB för beräknade kostnader för sluttäckning av en askcellsdeponi i Forsbacka. Beräknade kvarstående kostnader bedöms till 20 mnkr.

Not 3 Verksamhetens intäkter

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Taxeintäkter	185 570	170 708	195 477	192 226
Verksamhetsintäkter	101 102	103 437	77 278	79 546
Sidointäkter		12 640		
Summa verksamhetens intäkter	286 672	286 786	272 755	271 772

Not 4 Verksamhetens kostnader

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Produktionskostnader	-86 024	-87 825	-76 397	-78 123
Övriga kostnader	-85 841	-62 943	-67 266	-61 096
Personalskostnader	-105 845	-102 050	-104 926	-101 969
Uppskjuten skatt	88	88		
Summa verksamhetens kostnader	-277 622	-252 730	-248 589	-241 188

Not 5 Avskrivningar och nedskrivningar

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Avskrivningar enligt plan	-23 437	-21 746	-17 251	-15 466
Avskrivningar finansiell leasing	-4 353	-4 353	-4 353	-4 353
Nedskrivningar	0	0	0	0
Summa avskrivningar och nedskrivningar	-27 790	-26 099	-21 603	-19 819

Not 6 Finansiell leasing

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Fast egendom, finansiella leasingavtal vars avtalstid överstiger 3 år.				
Totala minimileaseavgifter	84 695	90 044	84 695	90 044
Framtida finansiella kostnader	- 12 587	- 14 130	- 12 587	- 14 130
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	72 108	75 915	72 108	75 915
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	3 886	3 806	3 886	3 806
Senare än 1 år men inom 5 år	16 378	16 041	16 378	16 041
Senare än 5 år	51 844	56 067	51 844	56 067
Totala minimileaseavgifter	72 108	75 915	72 108	75 915

Not 7 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag i koncernen	13,66%	3,60%	7,96%	7,06%
Andel av årets totala försäljningar som skett till andra företag i koncernen	15,70%	3,10%	4,11%	6,41%

Not 8 Anställda och personalkostnader

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Medelantalet anställda				
Kvinnor	46	45	46	45
Män	102	96	102	96
Summa antalet anställda	148	141	148	141
Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader				
Löner och ersättningar till styrelsen och den verkställande direktören	3 021	1 816	1 886	1 816
Löner och ersättningar till övriga anställda	72 355	67 586	72 355	67 586
Sociala avgifter enligt lag och avtal	23 717	23 314	23 717	23 314
Pensionskostnader	4 560	4 840	4 560	4 840
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och p	103 653	97 556	102 518	97 556
Styrelseledamöter och ledande befattningshavare				
Antal styrelseledamöter och Förbundsdirektör (exkl. ersättare) på balansdagen				
Kvinnor	3	3	3	3
Män	4	4	3	3
Totalt	7	7	6	6

Medelantalet anställda baseras på antal tillsvidareanställda. Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader avser kostnader för tillsvidareanställda och visstidsanställda. Förbundet har inga pensionsförpliktelser avseende förbundsdirektören utöver gällande anställningsavtal och PA-KFS 09.

Vid uppsägning från förbundets sida har förbundsdirektören 12 månaders uppsägning.

Varken förbundet eller koncernen har pensionsavsättningar eller ansvarsförbindelser avseende pensioner. I förbundet, där anställda finns, tillämpas ett premiebaserat pensionsystem som innebär att pensionskostnaderna kostnadsförs direkt

Not 9 Arvode till revisorer

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Räkenskapsrevision, sakkunnigt biträde	262	250	175	170
Räkenskapsrevision, förtroendevalda revisorer	64	30	38	30
Övrig revision, sakkunnigt biträde	8	60	8	60
Övrig revision, förtroendevalda revisorer	0	0	0	0
Summa arvode till revisorer	334	340	221	260

Not 10 Finansiella intäkter

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Räntor	399	356	389	354
Utdelning		494		
Summa finansiella intäkter	399	849	389	354

Not 11 Finansiella kostnader

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Räntekostnader	1 607	896	950	246
Nedskrivning		0	20 000	0
Ränta finansiell leasing	1 543	1 621	1 543	1 621
Summa finansiella kostnader	3 150	2 517	22 493	1 867

Not 12 Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Ingående anskaffningsvärden	6 054	6 054	6 054	6 054
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	6 054	6 054	6 054	6 054
Ingående avskrivningar	-6 054	-6 054	-6 054	-6 054
Årets avskrivningar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 054	-6 054	-6 054	-6 054
Utgående redovisat värde	0	0	0	0

Not 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Ingående anskaffningsvärden	66 575	67 936	42 025	44 049
Inköp	119	1 490	119	828
Försäljningar/utrangeringar	-90	-2 851	-90	-2 851
Omklassificeringar	36 334	0	36 334	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	102 938	66 575	78 388	42 026
Ingående avskrivningar	-21 581	-20 425	-14 400	-14 537
Försäljningar/utrangeringar	2	2 018	2	2 018
Årets avskrivningar	-4 195	-3 174	-2 870	-1 881
Utgående ackumulerade avskrivningar	-25 774	-21 581	-17 268	-14 400
Utgående redovisat värde	77 164	44 994	61 120	27 626
Bokfört värde byggnader	74 651	42 481	59 370	25 876
Bokfört värde mark	2 513	2 513	1 750	1 750
Utgående ackumulerade avskrivningar	77 164	44 994	61 120	27 626

Not 14 Maskiner och inventarier

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Ingående anskaffningsvärden	281 809	270 942	201 474	192 529
Inköp	19 140	11 637	18 699	9 715
Försäljningar/utrangeringar	-8 739	-770	-8 739	-770
Omklassificeringar	3 693	0	3 692	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	295 903	281 809	215 126	201 474
Ingående avskrivningar	-169 443	-151 293	-146 567	-133 402
Försäljningar/utrangeringar	8 739	376	8 739	376
Årets avskrivningar	-19 243	-18 526	-14 380	-13 541
Utgående ackumulerade avskrivningar	-179 947	-169 443	-152 208	-146 567
Utgående redovisat värde	115 956	112 366	62 918	54 907

Not 15 Nyttjanderättstillgångar

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Ingående anskaffningsvärden	87 059	87 059	87 059	87 059
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	87 059	87 059	87 059	87 059
Ingående avskrivningar	-13 784	-9 431	-13 784	-9 431
Årets avskrivningar	-4 353	-4 353	-4 353	-4 353
Utgående ackumulerade avskrivningar	-18 137	-13 784	-18 137	-13 784
Utgående redovisat värde	68 922	73 275	68 922	73 275

Not 16 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningar

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Ingående anskaffningsvärden	23 148	2 239	21 742	428
Årets upparbetade utgifter	18 883	23 495	18 564	21 314
Årets arkiverade utgifter	-40 205	-2 586	-40 041	0
Utgående ackumulerade anskaffningar	1 826	23 148	264	21 742
Utgående redovisat värde	1 826	23 148	264	21 742

Not 17 Finansiella anläggningstillgångar

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Övriga aktier och andelar *	311	311		
Uppskjuten skattefordran	634	547		
Aktier och andra andelar i dotterbolag **			22 318	1 918
Summa finansiella anläggningstillgångar	945	858	22 318	1 918

* GÅ Utveckling AB äger 9,875 % i Gästrikre Avfallshantering AB, org.nr 556191-0729, med säte i Gävle.

** Gästrikre Återvinnare äger 100 % av aktierna i dotterbolaget GÅ Tillsammans AB, org. nr 556950-6909, med säte i Gävle. GÅ Tillsammans AB äger i sin tur äger 100% av aktierna i GÅ Utveckling AB, org.nr 556611-0002, med säte i Gävle. Gästrikre återvinnare äger även 51 % av aktierna i Gästrikre Ekogas AB (Gävle Energi AB äger resterande 49 %). Under åren 2018-2020 har andelarna i Gästrikre Ekogas AB skrivits ned till en bokfört värde på 0 kr. Under 2022 har ett aktieägartillskott om 20 400 tkr lämnats till Gästrikre Ekogas AB. Någon nedskrivning på detta belopp har ej skett.

Not 18 Kortfristiga fordringar

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Kundfordringar	31 641	29 713	29 365	29 084
Övriga kortfristiga fordringar	1 820	10 233	1 653	10 131
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13 727	12 768	12 563	11 527
Summa kortfristiga fordringar	47 188	52 713	43 581	50 742

Not 19 Kortfristiga placeringar

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Övriga kortfristiga placeringar	1 527	1 527		
Summa kortfristiga fordringar	1 527	1 527	0	0

Not 20 Checkräkningskredit

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår till	310 000	216 500	160 000	140 000

Not 21 Eget kapital

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Eget kapital				
Ingående eget kapital	69 748	63 460	62 699	53 448
Aktieägartillskott	-9 996	0		
Årets resultat	-21 491	6 288	-19 541	9 252
Summa eget kapital	38 261	69 748	43 159	62 699
Medlemmarnas andel av eget kapital				
Gävle, 61,6 %	23 565	42 958	26 581	38 616
Sandviken, 23,4 %	8 968	16 348	10 116	14 696
Hofors, 5,7 %	2 188	3 989	2 469	3 586
Ockelbo, 3,5 %	1 340	2 443	1 512	2 196
Älvkarleby, 5,7 %	2 200	4 010	2 481	3 605
Summa andelar eget kapital	38 261	69 748	43 159	62 699

Medlemskommunernas andel är beräknad utifrån folkmängdstatistik från SCB per december 2021.

Förbundsmedlems andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder skall vid varje tidpunkt bestämmas i proportion till befolkningstalet i respektive medlemskommun vid utgången av det närmast föregående kalenderåret (14§ förbundsordningen).

Not 22 Långfristiga skulder

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Ingående låneskuld	182 137	183 217	115 939	116 284
Nyupplåningar under året	43 254	12 829	63 254	13 462
Årets amortering	- 21 439	- 13 909	- 3 886	- 13 807
Summa långfristiga skulder	203 952	182 137	175 307	115 939
Skulderna förfaller till betalning:				
Inom 1 år	3 886	3 806	3 886	3 806
Senare än 1 år men inom 5 år	16 378	16 041	16 378	16 041
Senare än 5 år	183 688	162 290	155 043	96 090
Summa skulder till betalning	203 952	182 137	175 307	115 937
Skulden består av:				
Checkräkningskredit	135 730	110 029	87 085	43 829
Skulder till koncernföretag			20 000	
Finansiell leasing	68 222	72 108	68 222	72 108
Summa långfristiga skulder	203 952	182 137	175 307	115 937

Not 23 Kortfristiga skulder

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Skulder till kreditinstitut	0	512	0	0
Leverantörsskulder	14 902	32 063	13 599	31 202
Checkräkningskredit	762	0	0	0
Aktuella skatteskulder	72	0	72	0
Övriga kortfristiga skulder	21 706	8 745	11 761	3 749
Finansiell leasing	3 886	3 806	3 886	3 806
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11 777	13 550	11 339	12 814
Summa kortfristiga skulder	53 105	58 676	40 657	51 570

Not 24 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Förbundet 2022	Förbundet 2021
Avskrivningar	27 790	26 099	21 603	19 819
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-631	0	-631	0
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	88	867	88	867
Övriga poster	0	-298	0	45
Finansiell leasing	-3 806	-3 728	-3 806	-3 728
Avsättning	20 000	0		
Nedskrivning andel dotterbolag			20 000	0
Summa justeringsposter som inte ingår i kassaflödet	43 441	22 940	37 254	17 003

Not 25 Upplysning om upprättade särredovisningar

Inom förbundet och det lagstadgade uppdraget genomförs även samverkan med annan avfallsverksamhet som är nära kopplat till det kommunala ansvaret för avfallshantering. Enligt Miljöbalken (1998:808) upprättas särredovisning av det kommunala ansvaret för avfallshantering. Särredovisningen kan begäras ut genom att kontakta förbundet.

Not 26 Ansvarförbindelser

Förbundet har ett borgensåtagande uppgående till 76 500 tkr för Gästrikre Ekogas AB:s åtaganden.

Enligt avtal med SUEZ Recycling AB har GÅ Utveckling AB ett ansvar för de "miljörisker i omgivningen och direkta kostnader förknippade härmed som är hänförliga till nu befintlig deponi i Forsbacka". Bolagets ekonomiska ansvar har trappats ned med 5%-enheter per år, till lägst 70 % 4 år efter tillträdesdagen (2002-04-01).

Direktionens och Förbundsdirektörens underskrifter

(Direktionen tillträdde 2023-01-01)

Therese Metz
Gävle, Ordförande

Kerstin Nyström Hedvall
Sandviken, Vice Ordförande

Kenneth Axling
Hofors

Paul Wisén
Älvkarleby

Irene Bogren
Ockelbo

Azad Taher
Gävle

Mona Davik
Sandviken

Joel Stömner
Ockelbo

Charlie Ahlholm
Hofors

Jenny Sundell
Älvkarleby

Mikael Hillman
Gävle

Per Kihlgren
Sandviken

Anna-Karin Jakobsson
Förbundsdirektör

Styrelsen 2022

Ordinarie

Therese Metz, Gävle, ordförande
Mona Davik, Sandviken, vice ordförande
Kenneth Axling, Hofors
Mats Åstrand, Ockelbo
Tommy Jakobsson, Älvkarleby

Ersättare

Azad Taher, Gävle
Per-Ola Grönberg, Sandviken
Diana Blomgren, Hofors
Birger Larsson, Ockelbo
Paul Wisén, Älvkarleby